

CONCLUSIONS

He començat aquest treball amb la constatació d'una paradoxa: el desconeixement absolut de l'obra d'Antoni Pous al món cultural català dels nostres dies i alhora la pervivència persistent del seu testimoni i el seu mestratge en determinats sectors d'aquest mateix món vint-i-cinc anys després de la seva mort. Ara, un cop reconstruïda la seva trajectòria vital i analitzada la seva producció, tant en el terreny de la poesia, com en el de l'assaig, com en el de la traducció, podem intentar donar una explicació a aquesta paradoxa.

El primer que cal dir és que Pous va fracassar com a literat, si ens atenem a les expectatives que la societat té d'aquesta professió, és a dir forjar i publicar una obra sòlida que sigui llegida i valorada. Aquest fracàs comença amb la no-concessió del premi del concurs de Cantonigròs de l'any 1952 al seu recull *L'inútil plor*, passa per la no-publicació el 1964 de l'assaig *Cartes de pedagogia social*, que ja havia estat anunciat a la col·lecció "Literatura i societat" dels Quaderns del Lacetània, culmina amb la no-acceptació per part de l'editorial de la seva traducció d'un volum d'assaigs de Walter Benjamin a començaments dels setanta, i és rematat per la no-conclusió de la tesi sobre Ramon Llull a causa de la seva mort sobtada l'any 1976, a banda dels diversos projectes avortats de revistes o col·leccions.

Si desglossem els resultats obtinguts en els tres grans àmbits en què hem dividit la seva producció, veurem que en poesia Pous va fer-se molt aviat amb una fama de jove promesa de la poesia catalana, i com a tal va publicar poemes en algunes revistes a començaments dels cinquanta, però aquestes esperances dipositades en ell van donar com a únic fruit el volum *El nou bon sempre seguit del desconhort a Jaume d'Urgell*, publicat el 1974 en una edició molt marginal, que no va tenir cap repercussió.

Pel que fa a l'obra assagística, tot i que va començar també de molt jove publicant un article sobre la poesia popular a la revista *Tramontane*, els resultats globals no tenen tampoc

un pes específic gaire considerable: a banda d'alguns pròlegs o assaigs esparsos, hi ha les dues sèries d'articles publicades a *Textos* i a *Oriflama* a començaments i a finals dels seixanta respectivament, i un assaig sobre “formes de llenguatge i vida social” disfressat d'*Antologia de la poesia igualadina*, per la qual cosa no va passar de tenir una repercussió local.

Finalment, com a traductor, va ser just a temps de veure publicat el seu volum de *Traduccions de Paul Celan*, que, tot i l'escassa difusió que va tenir, és segurament l'obra de major transcendència que ens ha deixat Pous, tant pel fet que donava entrada a la literatura catalana a un poeta cabdal del segle XX, com per la seva peculiar manera d'abordar la traducció poètica a nivell teòric i pràctic. Pòstumament es van editar les seves traduccions d'assajos de Walter Benjamin amb el títol d'*Art i literatura*, l'única obra encara present avui en un catàleg editorial.

Les raons d'aquest fracàs són de mena diversa. D'una banda cal buscar-les en Pous mateix: en l'excessiva confiança que tenia en ell mateix, i que el portava a emprendre projectes per als quals no estava preparat per després abandonar-los o acomplir-los de manera deficient, i també en el seu caràcter abrandat, poc propens a fer concessions, que probablement va influir en la seva decisió de deixar d'escriure poesia després del desengany de 1952 i que, segons testimoni de Ricard Torrents, li va fer despatxar amb un cop de porta la darrera possibilitat de publicar les traduccions de Benjamin.

Per un altre costat hi ha les circumstàncies que van acompanyar la seva vida: en primer lloc la carrera religiosa, que es va interposar durant molts anys a la seva vocació literària, el va mantenir allunyat dels nuclis culturals de l'època i no li va permetre realitzar uns estudis adequats a les seves inquietuds fins als trenta-i-tants; en segon lloc la situació política i cultural que li va tocar viure, que feia molt difícil, per no dir impossible, desenvolupar un treball coherent i constant en el camp de la literatura i el pensament, i en tercer lloc la mort prematura, que va tallar en sec la seva vida just quan totes les anteriors circumstàncies negatives semblaven superades o en vies de superació i per tant s'obria per primera vegada en la vida de Pous un horitzó favorable a l'estudi i la creació.

En el que no va fracassar Pous, va ser en la seva capacitat d'encomanar entusiasme i passió per la literatura i la cultura en general, i per la defensa i la difusió de la literatura i la cultura catalanes en particular. Aquesta capacitat el va convertir en un gran inspirador i conspirador, en un líder que aconseguia guanyar-se la gent per a tota mena de projectes i que, a més, a causa del seu carisma personal, establia llaços d'amistat i de companyonia que en molts casos s'han mantingut sorprenentment sòlids passats els anys, les dècades i fins i tot més enllà de la seva mort. Aquesta seria la clau que explica la paradoxa.

En aquest aspecte destaquen les tasques que va dur a terme a Igualada, amb la creació del grup Lacetània i la publicació de la revista *Textos*, i a Tübingen, amb l'impuls dels estudis de llengua i literatura catalanes, l'organització d'uns Jocs Florals i la publicació d'antologies de poesia catalana en alemany. I l'homenatge que se li va fer a Igualada l'any 1999, gairebé quaranta anys després del seu pas per la ciutat, va mostrar de manera clara i impactant la marca que Pous va deixar en aquell grup de joves que va agrupar al seu costat.

Es podria pensar que aquesta és una imatge de Pous creada *a posteriori* per l'efecte de la seva mort prematura, que com sabem sovint provoca un efecte d'idealització. I no diré que en el cas de Pous això no hi hagi estat també. Però alhora sembla clar que, a banda d'aquesta circumstància, Pous posseïa realment un carisma especial i un entusiasme encomanadís. Per il·lustrar-ho, valgui l'anècdota següent:

L'any 1992 el cineasta català Manuel Cussó-Ferrer va presentar al Festival de Cinema de Berlín el film *L'última frontera*, que reconstrueix els darrers dies de la vida de Walter Benjamin fins al seu suïcidi a Port-Bou. Cussó-Ferrer em va concedir en aquella ocasió una entrevista, que es va publicar en una revista berlinesa (Farrés 1993). En ella explicava que havia estat treballant sobre Benjamin i madurant la idea del film des de feia més de quinze anys, quan havia entrat en contacte per primera vegada amb l'obra del filòsof. Aquesta el va interessar tant, que va començar a llegir-lo en les traduccions que n'anava trobant en francès i castellà, i fins i tot havia arribat a aprendre una mica d'alemany per poder-lo llegir en la llengua original. Doncs bé, la persona que va parlar per primera vegada de Benjamin a Cussó-Ferrer, i li va encomanar aquell interès que culminaria al cap de tants

anys en la realització de *L'última frontera*, va ser Antoni Pous en una ocasió, cap a l'any 1975, en què Cussó-Ferrer va passar per Zuric i el va conèixer.

Pous va posar la llavor de molts projectes, que després han crescut i fructificat: la revista *Reduccions* en seria un; bona part dels estudis de llengua i literatura catalanes que s'han fet a Alemanya dels anys setanta ençà, un altre. Només per aquest motiu aquest treball de reconstrucció de la seva vida i la seva obra ja quedaria potser justificat. Però això no és tot: malgrat els seus fracassos, Pous ha deixat també una sèrie de textos que tenen valor per si mateixos i que caldria recuperar.

Començant per la poesia, hi ha el recull en gran part encara inèdit *L'inútil plor*, que juntament amb uns quants poemes més de l'època 1950-1952 constitueixen una aportació de gran interès i intensitat a la poesia postsimbolista d'arrel ribiana de la primera etapa de la represa literària a Catalunya. La publicació d'aquest bloc de poemes juntament amb els reculls *El nou bon sempre* i *Desconhort a Jaume d'Urgell* i el poema pòstum "Zürichsee", constituïria, al meu entendre, un corpus breu però intens que mereix un lloc al panteó de la lírica catalana al costat d'altres aventures poètiques efímeres com són les de Bartomeu Rosselló-Pòrcel o Màrius Torres –cadascun, és clar, en el rang que li pertoqui.

Pel que fa a la prosa, seria també profitós publicar una selecció dels seus escrits, tot i que en aquest terreny el pas del temps ha deixat segurament una petja més gran que no pas en la poesia. Amb tot, alguns dels seus textos sobre literatura, fonamentalment, continuen tenint interès per la seva original manera de veure les coses, al marge de corrents o prejudicis establerts. El treball sobre Llull, per bé que gairebé acabat, fa tot l'efecte d'haver quedat desfasat, encara que en aquest cas el dictamen sobre la pertinença o no de rescatar-lo, sencer o en part, l'hauria d'emetre un especialista en la matèria.

Finalment hi ha la seva obra com a traductor. En aquest terreny pensem que seria bo reeditar les *Traduccions de Paul Celan*, que, tot i ser problemàtiques, inauguren de manera molt digna una línia d'introducció a l'àmbit català de la difícil obra d'aquest important poeta, línia que tot just aquests darrers anys ha trobat una continuïtat amb les traduccions d'Arnau Pons i de Karen-Andrea Müller i Andreu Vidal. Pel que fa a les versions de Walter Benjamin

—que, com he dit, és paradoxalment l'únic treball de Pous present encara avui en un catàleg editorial—, probablement contenen massa errors perquè valgui la pena recuperar-les, ni tan sols retocant-les com ha fet recentment Pilar Estelrich amb el cèlebre assaig “La tasca del traductor”. Del treball de Pous amb Benjamin queda la interessant introducció a les traduccions, que podria publicar-se dintre del volum d'assaigs que suggeria, i la influència que la teoria benjaminiana de la traducció va exercir en les posteriors versions de Paul Celan.

El meu treball, doncs, hauria de servir de base per a la recuperació d'aquests aspectes de l'obra d'Antoni Pous que acabo d'esmentar, alhora que situa la seva personalitat en el context històric que li va tocar viure. En aquest sentit, també valdria la pena publicar la seva biografia, com a contribució al coneixement d'aquesta etapa de la cultura catalana i, per què no dir-ho també, com a relat d'una vida apassionada, marcada pel fracàs però també per la transmissió fructífera d'uns ideals humans i culturals que en part encara avui ens poden servir d'exemple.

BIBLIOGRAFIA

He dividit l'apartat corresponent a la bibliografia en quatre grans blocs: “L’obra d’Antoni Pous”, “Bibliografia sobre Antoni Pous”, “Antoni Pous en l’obra dels seus contemporanis” i “Bibliografia complementària”. Els tres primers pretenen ser inventaris exhaustius de l’obra d’Antoni Pous –tant la publicada com la inèdita– i dels textos –d’anàlisi o de creació– que fan referència a la seva personalitat o a la seva obra. Ara bé, que ho pretenguin no vol dir que ho siguin realment. De fet, sóc plenament conscient que hi deu haver textos inèdits de Pous –i potser també algun de publicat– ocults entre els papers privats d’algun conegut seu o dipositats en alguna biblioteca. Això val de manera molt especial, és clar, per a la correspondència, però segurament també per a més d’un text líric o assagístic. De la mateixa manera, és gairebé segur que se m’ha escapat més d’una referència a Pous en algun article de diari o revista o en algun text de creació. Per tant, l’única seguretat que puc donar és que aquests tres blocs de l’apartat bibliogràfic recullen tots els textos de o sobre Antoni Pous de què jo tinc coneixement. Pel que fa al tercer bloc, “Bibliografia complementària”, recull exclusivament les obres citades al llarg del treball que no pertanyen a cap dels tres blocs anteriors.

1. L’OBRA D’ANTONI POUS

L’obra publicada segueix l’ordre cronològic de publicació, incloent-hi les reedicions. D’aquesta manera m’ha semblat que quedava més ben reflectida la desigual incidència pública de la producció de Pous al llarg de la seva vida, i al mateix temps la seva relativa persistència pòstuma, si més no en determinats àmbits. En canvi l’obra inèdita ha estat classificada segons els diversos gèneres: poesia, assaig, traducció i correspondència.

1.A. OBRA PUBLICADA

- 1950a. “Jesús a l’hort” [poema]. *El Record XXV* (abril 1950).
- 1950b. “A la meva germana Joaquina en el dia del seu casament” [poema]. Recordatori del casament de Joaquina Pous, 12.04.1950.
- 1951a. “Carta al director”. *El Correo Catalán*, 21.01.1951.
- 1951b. “Les cançons populars” [assaig]. *Tramontane. Revue du Roussillon* 337 (setembre 1951).
- 1951c. “L’ànima, abans del seu traspàs, cercant-se” [poema]. Recordatori per la mort de Josefina Duran, 29.10.1951.
- 1951d. “Sonet”, “Al Somni”, “A casa nostra, avui”, “I fuga”, “A la Puríssima”, “El pa”, “Sonet inacabat” i “El meu pas” [poemes]. A: *Estudiants de Vic, 1951*. Vic: edició ciclostilada.
- 1951e. “Entre el cementiri i la posta” [poema]. *Roda de Ter* 50 (1.11.1951).
- 1952a. “Per a la Mare de Déu, recordant-li algunes coses, amb motiu del seu mes” [poema]. *Plantel* 101 (maig 1952).
- 1952b. “Cant de l’ànima que pressent la unió amb Déu” [poema]. *Manlleu. Boletín de la Delegación Local de Prensa y Propaganda XXIII* (agost 1952).
- 1952c. “El sant sacrifici” (“I El Pa”, “II El Vi”, “III El Prevere”) [trilogia poètica]. A: Serra i Bosch, Pere (ed.). *La poesia catalana eucarística*. Barcelona: Estel.
- 1953. “Per a la Mare de Déu” [poema]. *Raixà* 1.
- 1957. “Senzilla llibertat de l’ombra” [poema]. *Bages* 51-52 (maig-juny 1957).
- 1958. “Eucaristia i col·laboració” [assaig]. *Roda de Ter* 16 (setembre de 1958).

- 1960a. “El meu pas” [poema]. A: Quintana, Armand. “La poesia vigatana”. *Inquietud artística* 20.
- 1960b. “Literatura contemporània” [assaig]. *Vida*, 15.12.1960.
- 1961a. “Albert Camus: l’obra” [assaig]. *Vida*, 19.01.1961.
- 1961b. “Discurs breu sobre el llenguatge” [assaig]. *Serra d’Or*, setembre 1961.
- 1962a. “Idees per a una conducta cristiana” [assaig en col·laboració amb Ramon Homs]. A: *El llibre de tothom*. Barcelona: Alcides.
- 1962b. “L’esperit de l’ensenyament mitjà” [assaig]. *Textos* 1 (tardor 1962).
- 1963a. *Antologia de la poesia igualadina* [tria, prefaci i apèndix a cura d’Antoni Pous; inclou l’assaig “La crisi de la poesia després del simbolisme”, escrit el 1960]. Igualada: Centre d’Estudis Comarcals.
- 1963b. “El sí i el no a Grècia” [assaig]. *Textos* 2 (hivern 1962-63).
- 1963c. “No deformeu la responsabilitat” [assaig]. *Textos* 3 (primavera 1963).
- 1963d. “Assimilar és triar” [assaig]. *Textos* 4 (estiu 1963).
- 1963e. “La vida social i les ficcions literàries” [assaig]. *Textos* 5 (tardor 1963).
- 1964a. *Homenatge de Carles Riba, 1893-1959. L’home. Les Elegies. La seva mort. 15 taules fora text. Textos inèdits. Apèndix* [edició a cura d’Antoni Pous]. *Vida*, núm. especial.
- 1964b. “De com els mots poden falsejar el treball” [assaig]. *Textos* 6 (hivern-primavera 1964).
- 1964c. “La bella compassió” [assaig]. *Textos* 7 (estiu 1964).
- 1964d. “Crítica de l’objectivisme científic” [assaig]. *Textos* 8 (tardor 1964).

- 1964e. Barnett, Lincoln. “La teoria de la relativitat” [traducció d’Antoni Pous]. *Textos* 8 (tardor 1964).
- 1965. Schillebeeckx, E. H. *Jesucrist, sacrament entre Déu i l’home* [traducció de Pere Llorens, pseudònim d’Antoni Pous i Ricard Torrents]. Barcelona: Edicions 62.
- 1968a. “El fetitxe literatura” [assaig]. *Oriflama* 76 (octubre 1968).
- 1968b. “La dificultat del llegir” [assaig]. *Oriflama* 77 (novembre 1968).
- 1968c. “Autodidàxia” [assaig]. *Oriflama* 78 (desembre 1968).
- 1968d. “Alemanya entre la por, el record i l’esperança” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 78 (desembre 1968).
- 1969a. “Provincialisme” [assaig]. *Oriflama* 79 (gener 1969).
- 1969b. “Escriure” [assaig]. *Oriflama* 80 (febrer 1969).
- 1969c. “Exercici primer per a una literatura d’avantguarda” [assaig]. *Oriflama* 82 (abril 1969).
- 1969d. “Llits que ajuden a somiar” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 82 (abril 1969).
- 1969e. “La joventut en la DDR” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 83 (maig 1969).
- 1969f. “Pensar concret” [assaig]. *Oriflama* 83 (maig 1969).
- 1969g. “Encara un poeta amb guitarra” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 84 (juny 1969).
- 1969h. “Contes per a infants” [assaig]. *Oriflama* 87 (setembre 1969).

- 1969i. “Les clavegueres, per exemple” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 88 (octubre 1969).
- 1969j. “Willy Brandt” [assaig signat amb el pseudònim Martí Alameda]. *Oriflama* 89 (novembre 1969).
- 1970a. “L’argot dels anys seixantes”. *Oriflama* 92 (febrer 1970).
- 1970b. *Informationen über Katalonien: Geschichte - Sprache - Literatur* [a cura de Jens Lüdtke i Antoni Pous; inclou els assaigs de Pous “Zur ideologischen Ambiguität des katalanischen Bürgertums” i “Kleines Lexikon der Katalanischen Literatur von der Renaissance bis heute”]. Tübingen: Katalanisches Lektorat am Romanischen Seminar der Universität Tübingen.
- 1970c. *Katalanische Lyrik im zwanzigsten Jahrhundert. Eine Anthologie* [introducció i traducció d’Antoni Pous i Johannes Höhle]. Mainz: v. Hase & Koehler.
- 1971. *Katalonien, Land der Katalanen?* [assaig radiofònic signat per un “Autorenkollektiv des katalanischen Lektorats an der Universität in Tübingen”, dirigit per Antoni Pous]. Emès el 17.02.1971 al programa “Welt von heute. Aus Politik und Gesellschaft” del segon canal de l’emissora Südwestfunk, sota la direcció de Friedrich A. Schiller.
- 1972 (4a.edició). *Kleines Literarisches Lexikon. Zweiter Band. Autoren II. 20. Jahrhundert* [entrades de Josep Carner, Salvador Espriu, Gabriel Ferrater, Joan Maragall, Josep Pla, Carles Riba, Joaquim Ruyra, Joan Salvat-Papasseit, Jordi Sarsanedes i Llorenç Villalonga redactades per Antoni Pous]. Berna i Munic: Francke Verlag.
- 1973. *Suplemento anual, 1967-1968. Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo-Americana* [entrades sobre la literatura de l’Alemanya Oriental i la de la Unió Soviètica escrites per Antoni Pous]. Barcelona: Espasa.
- 1974a. “Ich will deutlich sprechen. Gedichte aus Katalonien” [introducció i traducció de Johannes Höhle i Antoni Pous]. *Akzente. Zeitschrift für neue Literatur* 21.

-1974b. "Humus" [poema]. A: *Poesia de la Plana de Vic. 8 poemes. 8 gravats*. Col·lecció de postals.

-1974c. *El nou bon sempre seguit del desconhort a Jaume d'Urgell* [inclou els reculls de poemes *El nou bon sempre*, *Desconhort a Jaume d'Urgell* i *Rims dels verbs irregulars*]. Quaderns El Bordiol 3. Barcelona.

-1975. *Suplemento anual, 1969-1970. Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo-Americana* [entrades sobre la literatura de l'Alemanya Oriental i la de la Unió Soviètica escrites per Antoni Pous]. Barcelona: Espasa.

-1976a. *Traduccions de Paul Celan*. Barcelona: Lumen.

-1976b. "Humus" [fragment del poema del mateix nom]. A: *12 pintors 12 poetes 12 mesos*. Calendari editat per Robert Pons Rovira. L'Hospitalet de Llobregat.

-1976c. "Satiricon 48.51" [poema]. *Clot* 6 (desembre 1976).

-1977. "Zürichsee" [poema]. *Reduccions* 1 (gener 1977).

-1978a. "Ara que amaguen, els meus dies, roses", "La pàtria, avui", "Els camins exclosos", "Senzilla llibertat de l'ombra", "Les ombres són llargues", "L'inútil plor d'amar-te", "La nostra por", "L'aigua sospira, mare", "Aprendre de morir", "Al rar Anim" [poemes]. *Reduccions* 4 (abril 1978).

-1978b. Segimon Serrallonga (ed.). "Correspondència Carles Riba / Antoni Pous". *Reduccions* 4 (abril 1978).

-1978c. "El món de Salvador Espriu i el nostre" [assaig]. *Reduccions* 4 (abril de 1978).

-1979. J. V. Foix. "És quan dormo que hi veig clar" ("Dann, wenn ich schlafe, sehe ich klar") [reedició de la traducció d'Antoni Pous i Johannes Höslle]. *Reduccions* 7 (maig 1979), p. 18-19.

- 1983. Benjamin, Walter. “La tasca del traductor” [traducció d’Antoni Pous]. *Reduccions* 19 (maig 1983).
- 1984a. Benjamin, Walter. *Art i literatura* [tria de textos, traducció i introducció d’Antoni Pous]. Vic: Eumo.
- 1984b. Schillebeeckx, E. H. *Jesucrist, sagrament entre Déu i l’home* [reedició de la traducció de Pere Llorens, pseudònim d’Antoni Pous i Ricard Torrents]. Barcelona: Nova Terra.
- 1987. Biermann, Wolf: “Encoratjament” i “Soldat soldat” [traducció d’Antoni Pous]. *Reduccions* 33 (març 1987).
- 1990. Celan, Paul. “Marca de foc”, “Amb rojor de temps als llavis”, “Llit de neu”, “Salm”, “La vila de Pau, més tard” i “Una fulla, sense arbre” [reedició de les versions d’Antoni Pous]. A: Formosa, Feliu (ed.). 1990. *Poesia alemanya contemporània. Antologia*. Barcelona: Edicions 62.
- 1995. “Sonet inacabat” [poema]. A: Forner, Climent. “Poetes capellans”. *Foc Nou*, juliol-agost 1995.
- 1996a. Celan, Paul. “Fuga de la mort”, “Tubinga, Giner” i “Reixa de locutori” [reedició de les versions d’Antoni Pous]. *Reduccions* 65-66 (març-juny 1996).
- 1996b. “Sobre traducció de poesia” [reedició corregida de la introducció a *Traduccions de Paul Celan*]. *Reduccions* 65-66 (març-juny 1996).
- 1998. “Sobre traducció de poesia” [reedició de la introducció a *Traduccions de Paul Celan*]. A Bacardí, Montserrat *et al* (eds.). *Cent anys de traducció al català (1891-1990)*. Vic: Eumo.
- 1999. Celan, Paul. “Salm” [reedició de la versió d’Antoni Pous]. A: Granell, Marc i Marzo, Isidre M. (ed.). *Poemes d’un segle. Poesia occidental del segle XX*. Carcaixent: Edicions 96.
- 2000. Benjamin, Walter. “La tasca del traductor” [reedició de la traducció d’Antoni Pous, revisada per Pilar Estelrich]. A Gallén, Enric [et al.]. *Reflexions sobre la traducció al llarg de la història*. Vic: Eumo.

-2001a. Celan, Paul. “Salm” [reedició de la versió d’Antoni Pous]. A: *Roses. Pètals, aromes, espines...* A cura d’Esteve Miralles. Vic: Eumo.

-2001b. Edició del poema “Persegua l’amor sens el dolor”, i reedició de “Senzilla llibertat de l’ombra”, “Les ombres són llargues”, “L’inútil plor d’amar-te” i “La nostra por” en un punt de llibre editat amb motiu de la diada de Sant Jordi per l’Ajuntament de Manlleu i la família Pous.

-2001c. “Nota preliminar”. Edició d’un pròleg de 1954 a un llibre de poemes de Josep Grau que havia restat inèdit. A: *Miscel·lània Segimon Serrallonga*. Vic: Eumo, 2001.

1.B. OBRA INÈDITA

Poesia

-*Degotall de perles*. Recull de 16 poemes que daten dels anys 1948-49.

-“A Rubén Darío” i “A Espronceda”. Grup de 2 poemes en castellà que daten de 1948.

-“Nocturn”, “A la vila de Torelló” i “En una fuente”. Grup de 3 poemes que Pous va presentar als Jocs Florals de Torelló l’any 1948.

-“L’ànima i Jesús”, “Oració...”, “Festa de Sant Joan”, “Resurrexit” i “En el Montserrat”. Grup de 5 poemes no datats, probablement de 1948.

-*Novelles il·lusions*. Recull de 4 poemes no datats, probablement de 1948 o 1949.

-*L’amat*. Recull de 3 poemes no datats, probablement de 1948 o 1949.

-*Immersa*. Recull de 5 poemes no datats, probablement de 1948 o 1949.

-“Vull...”, “Joia...”, “¿Per què m’esbotzes el cor...”, “Pels camins innúmers de l’Amor...”, “Miraculosa sou Maria...”, “Per què estar trist?”, “Presentalla”, “Amistat” i “M’ignoro”. 9 poemes solts alguns dels quals estan datats el 1948 i el 1949.

-*Des de la meva cel·la*. Recull de 76 poemes dels anys 1948-49, que Pous va fer relligar i enquadernar en un volum.

-“Montserrat”, “Primavera nova”, “Somrialla de Verge”, “Paisatge”, “Aquella mà”, “La font del rajolí”, “Enyorança”, “El calze i l’arpa”. Grup de 8 poemes alguns dels quals estan datats el maig de 1950.

-*Visions*. Recull de 4 poemes no datats, probablement de 1950.

-“Dol de l’amor”, “Al somni”, “M’adreçaré al silenci”, “Un dia, jo aclucaré els ulls per sempre”, “Un cap al tard”, “Sonet inacabat” “Sotja a cada horitzó un indesxifrabl”, “Assumpta”, “Demà ploraran encara” i “Ningú no m’estima”. Grup de 10 poemes que daten de 1950, alguns dels quals han estat publicats en vida de Pous o pòstumament (Pous 1951d, 1951e, 1978b, 1995).

-“A Ramon Cotrina. Epístola”. 1 poema epistolari no datat, probablement de 1950 o 1951.

-“Més enllà de la pensa”, “Et vaig conèixer perquè ja et sabia”, “La pàtria, avui”, “Poema dels camins exclosos” i “Els boscos muts en boira irrevocable”. Grup de 5 poemes que daten de 1951, alguns dels quals han estat publicats en vida de Pous o pòstumament (Pous 1951d, 1978a).

-“He vingut fins a tu per a trobar-me” i “A un poeta i a la seva poesia venint cap a mi”. 2 poemes solts, l’un dels quals data de 1951 i l’altre probablement també.

-“Threni”. 1 poema en prosa que data de 1951.

-*L’inútil plor*. Recull de 10 poemes que daten de 1951-52, alguns dels quals han estat publicats en vida de Pous o pòstumament (Pous 1951d, 1952a, 1952b, 1953, 1957, 1978a).

-“Dessota l’ull del pont tres déus hi ha propicis”, “Les neus d’antany - on són - Mon?” i “Estimat Segimon, pataplím pataplóm”. 3 poemes epistolars que daten de 1959.

-“Història verídica de les lletres”. 1 poema solt que data de 1962.

-“Grifeu” i “Rimes de cort adreçades per misser Ricard i misser Antoni en recurs del maldit de missers Segimon, Mon e Santiaguits”. 2 poemes epistolars que daten de 1964 i estan escrits en col·laboració, el primer amb Ricard Torrents i una tal Glòria i el segon amb Ricard Torrents.

-“L’ofici d’escriptor” i “Superman supermassa”. 2 poemes que daten probablement de 1968 i van ser exclosos del recull *El nou bon sempre*.

-“Der neue Tag” i “De praeceptis poeticis alias respondebo”. 2 poemes escrits en alemany que daten de 1969.

-“Molt car Artur”. 1 poema epistolar que data del 1970.

-“Del bo i poc”. 1 poema solt no datat, probablement de finals dels 60, començaments dels 70.

-“Segimon, ah, vosaltres, mirlis sagrats”. 1 poema epistolar que data de 1974.

Assaig

-[Dietari octubre 1949]. 13 anotacions que van del 4 al 30 d’octubre de 1949.

-“La poesia”. Assaig datat el 1950.

-“L’angoixa”. Assaig datat el 1951.

-“[Recordo els anys que m’han passat sota la pluja]”. Assaig datat el 1951.

-“[Les beneiteries dels poetes a més de beneiteries són savieses]”. Assaig datat el 1951.

-“[He anat a l’Hospital a veure aquelles noies tísiques]”. Assaig datat el 1951.

- “[Voldria parlar algun dia de Salvat-Papasseit]”. Assaig datat el 1951.

- “Dos mots”. Text de presentació de la revista *Quadern*, que no va arribar a publicar-se, datat el 1951 i signat “Els redactors”, encara que va ser escrit per Antoni Pous.

- “Quelcom sobre poesia”. Assaig datat el 1951 que havia de ser inclòs al primer número de la revista *Quadern*, que no va arribar a publicar-se.

- “[Quan aquella nena va fer l’entremeliadura de posar a un lloc vistós aquest veritable poema...]”. Assaig no datat, probablement de 1951.

- “[En el vuitè Concurs de Poesia celebrat a Cantonigròs, obtingué el primer premi Carles Riba]”. Anotació no datada, probablement de 1951.

- “Quadern de notes, 1951”. 23 anotacions del 1951, més 1 apèndix del 1953, entre els quals hi ha inclosos alguns dels poemes de *L’inútil plor*.

- “[Prometeu mal encadenat dona de tant en tant el fetge a l’àliga]”. Anotació no datada, probablement de 1951.

- “De la forma com excés”. Assaig datat el 1951.

- “De les realitzacions a la transcendència”. Assaig datat el 1951.

- “[Jo no us sé pas estimar, bon Jesús]”. Assaig no datat, probablement de 1951 o 1952.

- “Breus apunts sobre un concepte de nació”. Assaig datat el 1952.

- “Algunes anotacions dintre l’humanisme”. Assaig datat el 1952.

- “Apunts espirituals”. Anotacions escrites al llarg de 1952, 1953 i 1954.

- “Anotació a la ciència social del Dr. Torras”. Assaig datat el 1953.

- “El paisatge a través d’un poema de Rilke”. Assaig no datat, probablement de 1953.

- “[Els homes s’adonen de llur presència en el món el dia que conscientment obeeixen o no obeeixen]”. Assaig no datat, probablement de 1953 o 1954.

- “Sobre l’ús del mite”. Assaig no datat, probablement de 1954.

- “Reacció i superació”. Anotacions escrites entre 1956 i 1958.

- [“L’acció del meu caràcter sobre la pietat cristiana”]. Anotacions no datades, probablement escrites entre 1956 i 1958.

- [Diari italià]. Anotacions que van del 23 d’octubre de 1959 al 30 de març de 1960.

- “[Jo creia en l’amor com es creu en una teoria]”. Anotació no datada, probablement de 1959 o 1960.

- “[El poc o el molt d’amor a què un home pot arribar]”. Text que Pous va transcriure en una carta enviada a Ramon Cotrina el 1960.

- [“No escriguis de la manera que penses”]. Anotacions no datades, probablement de 1960.

- [“Aleshores em sento com una roda que gira vertiginosament fora del seu eix natural”]. Anotacions datades el 1960 i el 1961.

- “En motiu de l’encíclica ‘Mater et Magistra’”. Assaig no datat, probablement de 1961.

- “[Quan en presència de Moera va adonar-se que ja no sentia l’amor]”. Text fragmentari no datat, probablement de 1961 o 1962.

- “Apunts per a l’anàlisi de la classe social a què es pertany”. Assaig no datat, probablement de 1961 o 1962.

-*Cartes sobre pedagogia social*. Conjunt de textos no datats, probablement escrits entre 1962 i 1964.

-“Antidiàlegs”. Assaig no datat, probablement de 1964.

-“El concepte de literatura nacional”. Assaig no datat, probablement de 1963 o 1964.

-“[Riba: submersió en la història]”. Anotacions no datades, probablement de 1964.

-“[Ús de la història segons els interessos de cada grup]”. Esquema d’assaig per desenvolupar, no datat, probablement de 1964.

-“In troducció a la poesia de Jordi Sarsanedas”. Assaig no datat, probablement de 1965.

-“Sobre l’amplitud i els perills del nacionalisme espanyol”. Assaig no datat, probablement de finals dels 60 o començaments dels 70.

-*Llenguatge i estructura model en el sistema de Ramon Llull*. Redacció provisional de tesi doctoral, escrita entre 1972 i 1975.

Traduccions

-“El consell maternal”, d’Olegario Víctor Andrade. No datada, probablement de 1948 o 1949.

-*Metamorfosis*, VI, 1-270, d’Ovidi. Datada el 1951.

-“Al vent de l’Oest”, I-IV, de Percy B. Shelley. Datada el 1951.

-“A l’Amor”, poema grec anònim. Datada el 1951.

-“Descende caelo”, I-V, d’Horaci. Datada el 1951.

-*Eneida*, VI, 264-291, de Virgili. Datada el 1951.

-“Introducció a la poesia de Jordi Sarsanedas”, d’Antoni Pous, i els poemes “Còdol”, “Menhir davant del mar” “Record”, “Setembre”, “Pensaments damunt d’una granota”, “Amb un vers xinès”, “Tornem-hi”, “La serra-cinta” i “Petit monument a Joan-Salvat Papasseit”, de Jordi Sarsanedas, al francès i a l’alemany (tret dels dos darrers poemes en el cas d’aquesta llengua). No datades, probablement de 1965.

-*Fenomenologia de l’esperit* (fragment del capítol IV), de G. W. F. Hegel. No datada, probablement de 1967.

-*Faust I*, 1338-1344, de J. W. Goethe. No datada, probablement de 1968.

Correspondència

Antoni Pous va escriure al llarg de la seva vida un nombre elevadíssim de cartes, en les quals, com s’ha pogut veure al llarg d’aquest treball, va expressar sovint el seu pensament o fins i tot va exercitar-se literàriament. Es tracta, doncs, d’un corpus de gran importància per completar, no tan sols la trajectòria vital de Pous, sinó també la seva evolució com a pensador i la seva activitat literària.

A banda de les 10 cartes que va enviar a Carles Riba, publicades totes menys una, amb algunes omissions, per Serrallonga (Pous 1978b), jo he pogut tenir accés a les cartes adreçades a Ramon Cotrina (gairebé un centenar, escrites entre 1948 i 1961), Joan Triadú (45 cartes escrites entre 1950 i 1968), Josep Esteve (2 cartes i 4 postals escrites entre 1953 i 1959), Artur Quintana (8 cartes escrites el 1970) i Susanne Wipf (94 cartes escrites entre el 1970 i el 1975).

També he pogut consultar un plec d’esbossos i cartes en brut dels anys 1952-1957 que es conserva entre els papers de Pous a Zuric. N’hi ha de dirigides a Josep Grau, a Joan-Baptista Bertran i a Simone Séguier, entre altres.

Entre els papers de Pous es conserven a més cartes de Segimon Serrallonga, Carles Cardó, Ricard Torrents, Miquel Martí i Pol, Jordi Sarsanedas, Johannes Hösle i Jens Lüdtkke, als quals Pous va escriure al seu torn un nombre considerable de cartes en alguns casos. També es conserven cartes puntuals de Josep Romeu, Joan Coromines i Antonio Tovar, als quals Pous va escriure en alguna ocasió concreta.

Finalment, sabem encara que Pous va cartejar-se durant un temps amb Pius Morera.

2. BIBLIOGRAFIA SOBRE ANTONI POUS

- ALERT, Josep. 1999. "L'acte d'homenatge a Antoni Pous va posar damunt la taula passions i controvèrsies". *Regió 7*, 4.12.1999.
- ANÒNIM. 1961a. "Una conversa amb el Doctor Antoni Pous, prev." *Vida*, 11.05.1961.
- . 1961b. "La Festa de la Poesia ha estat una reafirmació de la vida de l'esperit". *Vida*, 22.06.1961.
- ARIMANY, Joan. 2001. "El poeta del foc". *El Ter*, agost 2001, p. 73.
- AUMATELL, Jesús. 1993. "Del foc ingenu d'ara. Lectura de l'antologia *Estudiants de Vic, 1951*". Assaig inèdit.
- . 1994. "*Textos (1962-1965)*". Assaig inèdit.
- BALDIRI. 1960. "Calidoscopi ciutadà". *Vida*, 17.11.1960.
- BERNAL, Maica; CASSANY, Daniel; FARRÉS, Ramon; SUNYOL, Víctor. 1982. "Amb el cap i el cor". Entrevista amb Segimon Serrallonga". *Clot. Revista de literatura* 1 (II època).
- BOU, Enric. 1987. "La poesia". A: Riquer, Martí de; Comas, Antoni; Molas, Joaquim (ed.). *Història de la literatura catalana*. Vol. X. Barcelona: Ariel.
- CARBONELL, Manuel. 1984. "Nota de l'editor". A: Benjamin, Walter. *Art i literatura*. Vic: Eumo.
- CARDONA, Oswald. 1952. *La poesia eucarística a Catalunya després de Verdaguer*. Barcelona: Barcino.
- COLOMINES, Joan. 1971. "Vuit segles de poesia catalana, enllà del Ghetto". *Serra d'Or*, agost 1971.

-COTRINA, Ramon. "Carta de Ramon Cotrina". A: *Miscel·lània Segimon Serrallonga*. Vic: Eumo, 2001, p. 255-256.

-CREUS, Jacint; Paradell, Margarida. 1991. *Entre el dol i l'esperança. Un episodi de la literatura de postguerra: els Jocs Florals de Torelló de 1948*. Torelló: Impremta Sellarès.

-DOLÇ, Miquel. 1952. "Siete mensajes poéticos". *La Almudaina*, 6.07.1952.

-DOMINGO, Oriol. 1970. "Catalán en Tubinga". *Diario de Barcelona*, 8.08.1970.

-FANER, T. 1963. "Un esdeveniment literari a Igualada. L'antologia de la poesia igualadina. Un enterviu amb el Doctor Pous". *Vida*, 24.01.1963.

-FARRÉS, Pere. 1976. "Una mica de tot amb en Miquel Martí i Pol". *Butlletí informatiu* (Universitat Catalana d'Estiu) 9 (agost 1976).

--. 2001. "Memòria d'Antoni Pous". *El Ter*, agost 2001, p. 76-77.

-FARRÉS, Ramon. 1993. "Porträt eines Filmemachers: Manuel Cussó-Ferrer". *Tranvia. Revue der Iberischen Halbinsel* 28 (març 1993).

--. 2000. "Carles Riba i Antoni Pous: una amistat". *Revista d'Igualada* 4 (abril 2000).

--. 2000. "Les traduccions de Paul Celan al català". *Quaderns. Revista de Traducció* 5.

-FAULÍ, Josep. 1971. "Jocs Florals. Abans de Brussel·les, després de Tübingen". *Serra d'Or*, abril 1971.

-FORNER, Climent. 1995. "Poetes capellans". *Foc Nou*, juliol-agost 1995.

-GRAU I JOFRE, Josep. 1977. "Antoni Pous". *Circular del Centre Familiar Parroquial* 54 (gener de 1977).

--. 2001. "Retalls d'una vida intensa". *El Ter*, agost 2001, p. 74.

-GUARDIOLA, Carles-Jordi (ed.). 1989-1993. *Cartes de Carles Riba*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

--. 1993. *Carles & Clementina*. Barcelona: Edicions de la Magrana.

-GUERRERO, Manel. 1990. "L'Àngelus Novus' de Walter Benjamin". *El País* ("Quadern"), 4.10.1990.

-HAENSCH, Günther. 1990. Conferència pronunciada el 26.10.1990 a Manlleu amb motiu d'un acte d'homenatge a Antoni Pous. Citada a partir del vídeo dels actes. Manlleu: Produccions Vídeo Carles Molist.

-HÖSLE, Johannes. 1977. "Pròleg". A: Martí i Pol, Miquel: *Amb vidres a la sang. Obra poètica III*. Barcelona: Llibres del Mall.

--. 1978. "Evocació d'Antoni Pous". *Reduccions* 4 (abril 1978).

--. 1990. Conferència pronunciada el 24.10.1990 a Manlleu amb motiu d'un acte d'homenatge a Antoni Pous. Citada a partir del vídeo dels actes. Manlleu: Produccions Vídeo Carles Molist.

--. 1992. "Antoni Pous (1932-1976)". *Zeitschrift für Katalanistik/Revista d'Estudis Catalans* 5.

--. 1996. "Freude und Verzweiflung des literarischen Übersetzers". Conferència inèdita pronunciada el 21.10.1996 a la Facultat de Traducció i Interpretació dels Estudis Universitaris de Vic.

--. 2000. "Lliçó inaugural". A. *Col·loqui Miquel Martí i Pol. 1948-1998 cinquanta anys de poesia*. Vic: Eumo, p. 11-21.

-LÜDTKE, Jens. 1970. "Jocs Florals de la Llengua Catalana". A: Lüdtke, Jens i Pous, Antoni (ed.) *Informationen Über Katalonien: Geschichte - Sprache - Literatur*. Tübingen: Katalanisches Lektorat am Romanischen Seminar der Universität Tübingen.

- MARTÍ I POL, Miquel. 1988. "A tall d'afectuosa salutació". "0'97 Km2". *La revista de Sant Hipòlit de Voltregà* 0 (març de 1988).
- MEDINA, Jaume. 1989. *Carles Riba (1893-1959)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- . 1993. "Joan Triadú i Carles Riba". A: *Creació i crítica en la literatura catalana*. Universitat de Barcelona, 1993, p. 195-200.
- MOLAS, Joaquim. 1957. "Antologia de la joven poesia catalana. II". *Bages* 51-52.
- . 1979. "Carta a l'editor". A: Serrallonga, Segimon. *Poemes 1950-1975*. Barcelona: Crítica.
- MURGADES, J. 1977. "Conversa amb Johannes Höslle". *Serra d'Or*, agost 1977.
- PARCERISAS, Pilar. 1990. "Benjamin i l'art". *Avui*, 26.09.1990.
- PLADEVALL I ARUMÍ, Antoni. 1990. "Vint anys de poesia a Osona". *Ausa*, XIV, 125.
- POAL I FORADADA, Remigi. 1963. "L'antologia de la poesia igualadina' del Doctor Pous". *Vida*, 14.03.1963.
- PUIG I GUBERN, Magí. 1999. "El grup Lacetània (1960-1964)". *Revista d'Igualada. Segona època* 1 (abril 1999).
- PUJADES, Ignasi. 1999. *Miquel Martí i Pol. L'arrel i l'escorça*. Barcelona: Proa.
- QUINTANA, Armand. 1990. "De l'homenatge de Manlleu a Antoni Pous". *La Marxa d'Osona*, 26.10.1990.
- QUINTANA, Artur. 1976. "En la mort d'Antoni Pous". *Vida Nova* 68 (desembre 76).
- RENDÉ, Joan. "Miquel Martí i Pol, en línia de combat". *Avui*, 20.09.1981.

- ROMEU, Josep. 1961. "Crònica d'un homenatge i d'una festa poètica". *Serra d'Or*, juliol 1961.
- SARSANEDAS, Jordi. 1999. Nota inèdita d'adhesió a l'homenatge a Antoni Pous fet a Igualada l'1.12.1999.
- SERRALLONGA, Segimon. 1976a. "Homenatge a Antoni Pous". *Butlletí informatiu* (Universitat Catalana d'Estiu) 8 (agost 1976).
- . 1976b. "Antoni Pous, poeta del foc". *Avui*, 29.08.1976.
- . 1977. "Dos textos inèdits d'Antoni Pous". *Manlleu Publicació* (IV època) 0 (agost 1977).
- . 1978a. "Correspondència Carles Riba / Antoni Pous". *Reduccions* 4 (abril 1978).
- . 1978b. "Sobre la tria de poemes d'Antoni Pous". *Reduccions* 4 (abril 1978).
- . 1990. Conferència pronunciada el 24.10.1990 a Manlleu amb motiu d'un acte d'homenatge a Antoni Pous. Citada a partir del vídeo dels actes. Manlleu: Produccions Vídeo Carles Molist.
- . 2001. "En Toni Pous i l'amistat". *El Ter*, agost 2001, p. 79.
- SUGRANYES DE FRANCH, Ramon. 1985. "El vocabulari d'Antoni Pous en la traducció de Paul Celan". *Estudis de Llengua i literatura catalanes XI. Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit* 3. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- TORRENTS, Ricard. 1976. "Antoni Pous i Argila. Un comiat". *Serra d'Or*, octubre 1976.
- . 1977. "Tres apunts a propòsit de *Traduccions de Paul Celan*, d'Antoni Pous". *Reduccions* 1 (gener de 1977).
- . [s. d. (1980?)]. Pròleg. A. *Tornem-hi. No ho direm tot*. Recital de poemes de Segimon Serrallonga pel grup de teatre Vermell x 4 de Centelles. [s. l.]
- . 1988. "'Maig 1968'. Un palimpsest líric de Segimon Serrallonga". *Reduccions* 38 (maig 1988).

- . 1990a. "Benjamin, Celan, Pous: destins de diàspora". *El País* ("Quadern"), 25.10.1990.
- . 1990b. Conferència pronunciada el 26.10.1990 a Manlleu amb motiu d'un acte d'homenatge a Antoni Pous. Citada a partir del vídeo dels actes. Manlleu: Produccions Vídeo Carles Molist.
- . 1990c. "Suara-ara". *Avui*, 24.11.1990.
- . 1993. "L'obra de Joaquim Molas: de la intuïció i el mètode a l'estratègia". A: *Creació i crítica en la literatura catalana*. Universitat de Barcelona, 1993, p. 223-239.
- . 1996. "Llur [Celan/Pous] record de les torres de Hölderlin". *Reduccions* 65/66. (març-juny de 1996).
- . 2000. "Paraules prèvies". A. *Col·loqui Miquel Martí i Pol. 1948-1998 cinquanta anys de poesia*. Vic: Eumo, p. 7-8.
- . 2001a. "Vam partir tots cinc o l'(a)ventura del poeta". A. *Miscel·lània Segimon Serrallonga*. Vic: Eumo, p. 197-246.
- . 2001b. "Ara que amaguen els meus dies, roses". *El Ter*, agost 2001, p. 75.
- TOVAR, Antonio: 1977. "Un poeta catalán desaparecido: Antoni Pous". *Gaceta Ilustrada*, 22.05.1977.
- TRIADÚ, Joan. 1963. "Comentari mensual". *Serra d'Or*, març 1963.
- . 1977. "Celan, ofrena pòstuma". *Avui*, 9.01.1977.
- . 1985. *La poesia catalana de postguerra*. Barcelona: Edicions 62.
- . 1990. Conferència pronunciada el 24.10.1990 a Manlleu amb motiu d'un acte d'homenatge a Antoni Pous. Citada a partir del vídeo dels actes. Manlleu: Produccions Vídeo Carles Molist.

- . 1993. *Per comprendre Carles Riba*. Manresa: Faig-Parcir.
- . 1999. Nota inèdita d'adhesió a l'homenatge a Antoni Pous fet a Igualada l'1.12.1999.
- V., J. 1970. "Lírica catalana del siglo XX, en alemán". *La Vanguardia*, 13.08.1970.
- VALLVERDÚ, Francesc. 1970. "Una antología de la poesía catalana en alemán". *Destino*, 5.09.1970.
- VINYETA I POUS, Assumpta. "En Toni, el lluitador". *El Ter*, agost 2001, p. 77-78.
- WIPF, Susanne. 1977. "Sobre el poema Zürichsee". *Reduccions 1* (gener 1977).
- . 1998. "Pregó". *Plançó* (butlletí de "Casa Nostra", associació de gent de parla catalana a Suïssa i Alemanya).
- XÀFEC. 1961. "Garba setmanal". *Vida*, 7.09.1961.

3. ANTONI POUS EN L'OBRA DELS SEUS CONTEMPORANIS

- GRAU I JOFRE, Josep. 1978a. *El desert constant*. Barcelona: Edicions del Mall.
 Conté tot l'apartat III del capítol "L'aranya" dedicat "a en Toni Pous", amb nombroses referències a la seva personalitat i a la seva vida (pàgs. 94-105).
- . 1978b. *Balada de Florian*. Vic: Eumo.
 Novel·la que pren per títol i com a punt de partida un poema d'*El nou bon sempre*, d'Antoni Pous. A més, cada capítol va encapçalat per un dels versos del poema.
- JUNYENT I RAFART, Josep. 1995. *Obra lírica*. Barcelona: Columna.
 Conté el poema "Senzilla llibertat de l'ombra", que pren el títol d'un poema de Pous.

-MARTÍ I POL, Miquel. 1984. *Andorra. Postals i altres poemes*. Andorra la Vella: Serra Airosa.

Al poema número 6 és esmentat diverses vegades Antoni Pous amb l'apel·latiu "en Toni" (v. 2, 23 i 30).

-SARSANEDAS, Jordi. 1965 (reedició 1999). *Postals d'Itàlia*. Barcelona: Proa.

Conté el poema "Lago Maggiore, tant de tants", on apareix Antoni Pous sota la forma d'un "seminarista amic", segons indicació del mateix Sarsanedas.

--. 1999. *Cor meu, el món*. Barcelona: Proa.

Conté el poema "Mira, Miquel...", dedicat a Miquel Martí i Pol, on s'esmenta "en Pous".

-SERRALLONGA, Segimon. 1979. *Poemes 1950-1975*. Barcelona: Crítica.

Conté el poema "Naixença", dedicat "a Toni Pous", i unes "Lletres de goig a Toni Pous". A més, Antoni Pous és l'"estimat T." del poema "Homenatge al Pseudo-Dionís Aeropagita", segons informació del mateix Serrallonga.

--. 2001. "Poemes dedicats". *Reduccions 73-74* (febrer 2001).

Conté el poema "Toni,".

4. BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

-ALLEMANN, Beda. 1968. Epíleg. A: Celan, Paul. *Ausgewählte Gedichte*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp.

-AMADES, Joan. 1979. *Mitologia. Llibre dels somnis. Geografia fabulosa*. Barcelona: Selecta.

-ANDRADE, Olegario Víctor; GUTIÉRREZ, Ricardo. 1967. *Selección de poemas*. Buenos Aires: Centro Editor de América Latina.

-BACARDÍ, Montserrat; FONTCUBERTA I GEL, Joan; PARCERISAS, Francesc (eds.). 1998. *Cent anys de traducció al català (1891-1990)*. Vic: Eumo.

-BARNETT, Lincoln. 1951. *Einstein et l'univers*. Traducció de Julien Nequaud. París: Gallimard.

- . 1952 (2a. ed.). *The Universe and Dr. Einstein*. Nova York: The New American Library of World Literature.
- . 1986 (11a. reimp.). *El Universo y el Doctor Einstein*. Traducció de Carlos Imaz. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.
- BENEYTO, Antonio. 1975. *Censura y política en los escritores españoles*. Barcelona: Euros.
- BENJAMIN, Walter. 1972-1989. *Gesammelte Schriften*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp.
- BLANCHOT, Maurice. 1996. "Qui parla el darrer". Traducció d'Arnau Pons. *Reduccions* 65/66.
- CALONGE, Rosa M. 1995. *El concepte de la traducció en Carles Riba*. Memòria de traducció presentada a la Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- CASTELLET, Josep Maria; MOLAS, Joaquim. 1963. *Poesia catalana del segle XX*. Barcelona: Edicions 62.
- CELAN, Paul. 1991. "Sols esfilagarsats" (Selecció). Traducció d'Antoni Prats. *L'Aiguadolç* 14.
- . 1995. *Cristall d'alè (Atemkristall)*. Barcelona: Negranit. Traducció d'Arnau Pons.
- . 2000. *Poemes*. Traducció de Karen Müller i Andreu Vidal. Barcelona: Edicions 62/Empúries.
- CERN_, Jochen (ed.). 1992. *DDR. Wer war wer. Ein biographisches Lexikon*. Berlín: Christoph Links.
- COLOMINES, Joan. 1970. "Poesia catalana en d'altres llengües". *Serra d'Or*, març 1970.
- COROMINES, Joan. 1980-1991. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial.
- D. A.. 1970. *La Bíblia*. (Traducció dels monjos de Montserrat.) Andorra: Casal i Vall.

- D. A. 1973. *Chamber's Encyclopedia. New revised Edition*. London: International Learning Systems Corporation Limited.
- D'ELIA, Pasquale (ed.). 1944. *Antologia Cinese. Dalle origine ai nostri giorni*. Florència: Sansoni.
- ESPRIU, Salvador. 1985. *Die Stierhaut*. Frankfurt am Main: Vervuert. Traducció de Fritz Vogelgsang.
- ESTELLER, Juan. 1998. "Juan y José. Lieder des Widerstands." *Tranvía. Revue der Iberischen Halbinsel* 51 (desembre 98).
- FABRA, Pompeu. 1983. *Diccionari manual de la llengua catalana*. Revisat i ampliat sobre un projecte de Josep Ferrer. Barcelona: Edhasa.
- FARRÉS, Pere. 1982. "Inquietud', una revista cultural bàsica de la postguerra". *Clot. Revista de literatura* 1 (2a. època).
- FORMOSA, Feliu; QUINTANA, Artur (eds.). 1966 (2a. ed. 1976). *A la paret, escrit amb guix. Poesia alemanya de combat*. Barcelona: Proa.
- FORMOSA, Feliu (ed.). 1990. *Poesia alemanya contemporània. Antologia*. Barcelona: Edicions 62.
- GOETHE, Johann Wolfgang. 1982. *Faust*. Traducció de Josep Lleonart. Barcelona: Proa.
- GRAMSCI, Antonio. 1983. *El materialisme històric i la filosofia de Croce*. Traducció de Jordi Moners i Sinyol. Barcelona: Laia.
- GROSSMANN, Rudolf. 1923. *Katalanische Lyrik der Gegenwart*. Hamburg: Casa editorial Fausto.
- GUTIÉRREZ GIRARDOT, Rafael. 1983. "Noticia sobre Paul Celan". *Quimera* 33.
- HAMBURGER, Michael. 1999. "Paul Celan. La belleza de la destrucción". *Lateral* 60 (desembre de 1999).

- HEGEL, G. W. F. 1985. *Fenomenologia de l'esperit*. Vol. 1. (Traducció de Joan Leita.) Barcelona: Laia.
- . 1986. *Phänomenologie des Geistes. Werke 3*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp.
- HORACI FLAC, Q. 1981. *Odes i epodes*. (Traducció de Josep Vergés.) Barcelona: Fundació Bernat Metge.
- MARCO, Josep. 2000. "Funció de les traduccions i models estilístics: el cas de la traducció al català al segle XX". *Quaderns. Revista de Traducció* 5.
- MESCHONNIC, Henri. 1973. *Pour la poétique II. Épistémologie de l'écriture. Poétique de la traduction*. París: Gallimard.
- MEINECKE, Dietlind (ed.). 1973 (2a. ed.). *Über Paul Celan*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp.
- MIRALLES, Carles. 1981. "Nota a l'edició". A: Sòfocles. *Tragèdies I*. Barcelona: Curial.
- NOUSS, Alexis. 1996. "Dans la ruine de Babel: poésie et traduction chez Paul Celan". *TTR - Traduction, Terminologie, Rédaction. Études sur le texte et ses transformations* IX, 1.
- ORRIOLS I MONSET, Lluís. 1994-1995. *La contribució d'Osona a la llengua catalana*. Barcelona: Curial.
- OVIDI NASÓ, Publi. 1930. *Les metamorfosis*. Llibres VI-X. Vol. II. Traducció d'Adela M. Trepal i Anna M. Saavedra. Barcelona: Fundació Bernat Metge.
- PACHECO, Arseni. 1973. "Pròleg". A: *Viatges a l'altre món*. Barcelona: Edicions 62.
- PARCERISAS, Francesc. 1997. *Traducció, edició, ideologia. Aspectes sociològics de les traduccions de La Bíblia i de L'Odissea al català*. Tesi doctoral inèdita. Universitat Autònoma de Barcelona.
- PERICAY, Xavier; TOUTAIN, Ferran. 1996. *El malentès del noucentisme. Tradició i plagi a la prosa catalana moderna*. Barcelona: Proa.

- PFEIFFER, Michael. 1997. "Paul Celan aus spanischer Sicht". *Arcadia* 32.
- PONS, Agustí. 1994. *Joan Triadú, l'impuls obstinat*. Barcelona: Pòrtic.
- PRATS, Antoni. 1991. "Nota introductòria". A: Celan, Paul: "Sols esfilagarsats". *L'Aiguadolç* 14.
- RIBA, Carles. 1983 (3a. ed.). *Versions de Hölderlin*. Barcelona: Edicions 62.
- SHELLEY, Percy B. 1977. *Shelley's Poetry and Prose*. Nova York i Londres: W. W. Norton & Company.
- TORRAS I RIBÉ, Josep M. 1982. *Igalada: Una història en imatges*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau.
- TORRENT, Joan; TESIS, Rafael. 1966. *Història de la premsa catalana*. Barcelona: Bruguera.
- TOURY, Gideon. 1985. "A Rationale for Descriptive Translation Studies". A: HOLMES, James S. *et al.* (eds.). *The Manipulation of Literature. Studies in Literary Translation*. Londres: Croom Helm.
- TRIADÚ, Joan. 1965. *Nova antologia de la poesia catalana (1900-1964)*. Barcelona: Selecta.
- VIRGILI. 1917. *Eneida*. Vol. I. (Traducció de Llorenç Riber.) Barcelona: Editorial Catalana.
- . 1980. *Aeneidos. Liber VI*. Barcelona: Bosch.
- VOGT, Ursula. 1997. "Paul Celan in Italien". *Arcadia* 32.

ÍNDIX

PRESENTACIÓ.....	1
1. L'HOME.....	4
1.1. Orígens familiars.....	4
1.2. El seminari menor de la Gleva i els inicis de la vocació literària.....	6
1.3. El Seminari de Vic: la malaltia pulmonar i el grup de poetes seminaristes.	10
1.4. La coneixença de Joan Triadú i Carles Riba.....	15
1.5. Poemes, traduccions, articles i altres projectes literaris.....	19
1.6. L'antologia <i>Estudiants de Vic, 1951</i> i la influència de Carles Riba.....	24
1.7. Temps de crisi.....	32
1.8. Noves coneixences: Miquel Martí i Pol i Simone Séguier.....	40
1.9. La vicaria de Sant Hipòlit (1956-1958): temps de reclusió.....	45
1.10. Estudis de teologia a Roma (1958-1960).....	54
1.11. L'etapa d'Igualada (1960-1964).....	62
1.11.a. L'homenatge a Carles Riba.....	66
1.11.b. El grup Lacetània.....	68
1.11.c. La revista <i>Textos</i> i els "Quaderns del Lacetània".....	75
1.11.d. L' <i>Antologia de la poesia igualadina</i>	80
1.12. Tübingen (1964-1971).....	83
1.12.a. Els estudis de filologia i filosofia i el lectorat de català.....	84
1.12.b. Projectes editorials.....	92
1.12.c. Lectures i amistats. El retorn a la poesia.....	98
1.12.d. Els Jocs Florals i l'antologia <i>Katalanische Lyrik im zwanzigsten Jahrhundert</i>	103
1.12.e. Sussanne Wipf.....	115
1.13. Zuric: els últims anys.....	119
1.14. reconeixement i vigència pòstums.....	129
2. EL PENSAMENT.....	133
2.1. Primeres reflexions sobre la vida i la poesia (1949-1951).....	134
2.2. El qüestionament de la realitat (1951-1954).....	146
2.3. Entre la condició humana i el ministeri sacerdotal (1956-1958).....	161

2.4. Cap a una nova concepció de la literatura (1958-61).....	167
2.5. L'adopció de les tesis marxistes (1961-1964).....	175
2.5.a. <i>L'Antologia de la poesia igualadina</i>	182
2.5.b. Temps per a la pedagogia cultural i social.....	188
2.6. La mirada externa (1968-1971).....	209
2.6.a. Les col·laboracions a <i>Oriflama</i>	209
2.6.b. L'estudi sobre Walter Benjamin.....	225
2.6.c. La literatura catalana vista des d'alemanya.....	228
2.6.d. Altres textos.....	235
2.6.e. Un guió radiofònic.....	241
2.7. Darrers treballs (1971-1976).....	248
2.7.a. Entrades sobre la literatura de la RDA i l'URSS per a l'enciclopèdia Espasa.....	248
2.7.b. Una nova antologia de poesia catalana en alemany.....	259
2.7.c. La tesi sobre Llull.....	262
 3. LA POESIA	 273
3.1. Poemes d'adolescència (1948-50).....	273
3.1.a. Primers temptejos.....	273
3.1.b. <i>Des de la meva cel·la</i>	278
3.1.c. L'afloració d'un talent.....	280
3.2. De "Dol de l'amor" a <i>L'inútil plor</i> (1950-1952).....	283
3.2.a. La modulació d'una veu pròpia.....	283
3.2.b. Cap a la condensació poètica.....	292
3.2.c. La primera plenitud.....	296
3.2.d. Poemes contemporanis a <i>L'inútil plor</i>	310
3.3. El silenci.....	317
3.3.a. Poemes de circumstàncies (1959-1964).....	319
3.4. El retorn a la poesia.....	324
3.4.a. <i>El nou bon sempre</i>	326
3.4.b. <i>Desconhort a Jaume d'Urgell</i>	337
3.4.c. <i>Rims dels verbs irregulars</i>	344
3.4.d. Poemes exclosos d' <i>El nou bon sempre seguit del desconhort</i> <i>a Jaume d'Urgell</i>	346
3.4.e. Dos experiments i un poema de circumstàncies (1969-70).....	348
3.5. Darrers poemes.....	350
3.5.a. "Zürichsee".....	351
 4. LES TRADUCCIONS.....	 363
4.0. El llenguatge d'Antoni Pous.....	363
4.0.a. Col·loquialismes i dialectalismes.....	366
4.0.b. Arcaïsmes.....	367
4.0.c. Fonts literàries: Llull, Verdaguer, Ruyra, Riba.....	369
4.0.d. Termes polivalents.....	372
4.0.e. Termes rars.....	373
4.0.f. Innovacions pròpies.....	374

4.0.g. Estrangerismes.....	375
4.1. Les primeres traduccions.....	378
4.2. Temps de canvis, temps de provatures (1964-1965).....	389
4.3. De Hegel a Benjamin passant per Goethe (1967-1968).....	395
4.3.a. Walter Benjamin: el fracàs d'un projecte.....	400
4.4. Versions de l'alemany al català i del català a l'alemany (1968-1974).....	427
4.5. Les <i>Traduccions de Paul Celan</i>	432
CONCLUSIONS.....	461
BIBLIOGRAFIA.....	467
1. L'obra d'Antoni Pous.....	467
1.a. Obra publicada.....	468
1.b. Obra inèdita.....	474
<i>Poesia</i>	474
<i>Assaig</i>	476
<i>Traduccions</i>	479
<i>Correspondència</i>	480
2. Bibliografia sobre Antoni Pous.....	481
3. Antoni Pous en l'obra dels seus contemporanis.....	487
4. Bibliografia complementària.....	488